PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta paplašinātā sastāvā)
2006. gada 10. maijā *

Lieta T-279/03

Galileo International Technology LLC, Bridžtauna [*Bridgetown*] (Barbadosa [*Barbade*]),

GalileoInternational LLC, Vilmingtona, Delavera [*Delaware*] (ASV),

Galileo Belgium SA, Brisele (Beļģija),

GalileoDanmark A/S, Kopenhāgena (Dānija),

Galileo Deutschland GmbH, Frankfurte pie Mainas (Vācija),

Galileo España, SA, Madride (Spānija),

Galileo France SARL, Ruasīanfrānsa [*Roissy-en-France*] (Francija),

Galileo Nederland BV, Hofdorpa [*Hoofdorp*] (Nīderlande),

Galileo Nordiska AB, Stokholma (Zviedrija),

* Tiesvedības valoda — franču.

GalileoPortugal Ltd, Alžesa [*Alges*] (Portugāle),

Galileo Sigma Srl, Roma (Itālija),

GalileoInternational Ltd, Lenglija [*Langley*], Berkšīra (Apvienotā Karaliste),

The Galileo Co., Londona (Apvienotā Karaliste),

Timas Ltd, Dublina (Īrija),

ko pārstāv K. Delkords [*C. Delcorde*], Ž. N. Luī [*J.-N. Louis*], Ž. A. Delkords [*J.-A. Delcorde*] un S. Manjatopuls [*S. Maniatopoulos*], advokāti, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītājas,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv M. N. Rasmusens [*M. N. Rasmussen*] un M. Hutunens [*M. Huttunen*], pārstāvji, kam palīdz A. Berenbūms [*A. Berenboom*] un N. van den Boshe [*N. Van den Bossche*], *avocats*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

par prasību par zaudējumu atlīdzību, lai, no vienas puses, Komisija pārtrauktu izmantot vārdu "Galileo" saistībā ar Kopienas projektu par satelītnavigācijas globālo sistēmu un veicināt to, ka trešās personas izmanto šo vārdu, un, no otras puses, atlīdzinātu prasītājām nodarīto kaitējumu, ko tās esot cietušas, jo Komisija ir izmantojusi un popularizējusi šo vārdu, kas esot identisks preču zīmēm, kuras ir reģistrējušas prasītājas, kā arī to komercnosaukumiem,

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA
(otrā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs J. Pirungs [*J. Pirrung*], tiesneši A. V. H. Meijs [*A. W. H. Meij*], N. Dž. Forvuds [*N. J. Forwood*], I. Pelikānova [*I. Pelikánová*] un S. Papasavs [*S. Papasavvas*],
sekretāre K. Kristensena [*C. Kristensen*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 30. novembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Prāvas rašanās fakti

1. *Prasītāju lietotais vārds "Galileo"*

1 Uzņēmumu grupu *Galileo*, kurā ietilpst prasītāju uzņēmējsabiedrības, 1987. gadā dibināja vienpadsmit Eiropas un Ziemeļamerikas aviosabiedrības. Grupa ir

vispasaules līdere gaisa transporta, ceļojumu, izklaides un viesnīcu industrijas nozares elektronisko pakalpojumu piedāvājuma un nodrošinājuma jomā saistībā ar informāciju par pieejamajiem reisiem, laikiem un cenām. Tās klienti galvenokārt ir ceļojumu aģentūras, viesnīcu uzņēmējsabiedrības, transportlīdzekļu nomas uzņēmējsabiedrības, aviosabiedrības, ceļojumu pakešu pārdevēji un kruīza līnijas.

2 Vārds "Galileo" ir komercnosaukumu, uzņēmumu nosaukumu un domēna vārdu sastāvdaļa. Prasītājai *Galileo International Technology LLC* dažādās valstīs pieder vārdiskas un grafiskas preču zīmes, kuras reģistrētas no 1987. līdz 1990. gadam un kurās šis vārds ir vai nu vienīgais elements, vai arī elements citu elementu starpā, kā, piemēram, vārdiska preču zīme "GALILEO", kas Francijā reģistrēta 1987. gada 17. septembrī, Vācijā — 1988. gada 18. augustā un Spānijā — 1988. gada 3. oktobrī.

3 Prasītājai *Galileo International Technology LLC* turklāt pieder vairākas Kopienas preču zīmes, ko Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs (ITSB) (preču zīmes, paraugi un modeļi) reģistrējis saskaņā ar grozīto Padomes 1993. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 40/94 par Kopienas preču zīmi (OV 1994, L 11, 1. lpp.). Prasītājai ir šādas grafiskas preču zīmes:

GALILEO
INTERNATIONAL

p@wered by Galileo

4 Pirmā no šīm grafiskajām preču zīmēm tika reģistrēta 1999. gada 4. martā un vēlreiz 2004. gada 9. martā un otrā reģistrēta 2000. gada 20. janvārī. Minētā prasītāja ir arī vārdiskas, 2003. gada 1. oktobrī reģistrētās preču zīmes "GALILEO" īpašniece. Visas preču zīmes tika reģistrētas attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, kas ietilpst pārskatītā un grozītā 1957. gada 15. jūnija Nicas Nolīguma par preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju preču zīmju reģistrācijas vajadzībām 9., 16., 35., 38., 39., 41. un 42. klasē.

5 Šīs Kopienas un valstu preču zīmes (turpmāk tekstā — "prasītāju preču zīmes") tika reģistrētas, lai cita starpā apzīmētu telekomunikāciju pakalpojumus datu pārraides formā, datorprogrammas gaisa transportam, transportlīdzekļu nomai, ceļojumu rezervēšanai, izklaides pakalpojumus, pakalpojumus pagaidu dzīvesvietas un ēdināšanas jomā, kā arī elektriskās un informātikas iekārtas, datorus, datorprogrammas un tekstu apstrādi.

2. *Komisijas lietotais vārds "Galileo"*

6 Komisija 1999. gada 10. februārī pieņēma Paziņojumu "*Galileo* — Eiropas uzdevumi jaunās paaudzes satelītnavigācijas pakalpojumu jomā" [COM(99) 54 galīgā redakcija]. Ar šo paziņojumu Komisija bija paredzējusi ieviest satelītnavigācijas sistēmu ar nosaukumu "Galileo", kas apmierinātu visas pasaules civilo lietotāju vajadzības satelītnavigācijas, pozicionēšanas un sinhronizācijas jomā. Komisija uzskata, ka "Galileo" būs saderīgs ar abām jau esošajām operāciju sistēmām — ASV sistēmu *GPS* [*Global Positioning System* (globālā satelītpozicionēšanas sistēma)] un Krievijas sistēmu *Glonass* [*Global Orbiting Navigation Satellite System* (pasaules satelītnavigācijas sistēma)] — un varētu izveidot jaunu globālu satelītnavigācijas kompleksu: *GNSS* [*Global Navigation Satellite System* (globālā satelītnavigācijas sistēma)]. Jau no paša projekta "Galileo" sākuma bija paredzēts, ka tā izmaksas daļēji segs arī privātais sektors.

7 Ar 1999. gada 19. jūlija Rezolūciju par Eiropas dalību jaunu satelītnavigācijas pakalpojumu izveidē ar satelītu "Galileo" — izstrādes posms (OV C 221, 1. lpp.) Padome apstiprināja minēto Komisijas paziņojumu.

8 2000. gada 22. novembrī Komisija pieņēma paziņojumu Padomei un Parlamentam par "Galileo" [COM(2000) 750 galīgā redakcija], kurā aprakstīti programmas "Galileo" izstrādes posma rezultāti un izklāstīti ekonomikas un finanšu aspekti, kā arī programmas vadības struktūra. Saistībā ar programmas turpmākajiem posmiem paziņojumā minēts satelītu izstrādes posms (no 2001. līdz 2005. gadam), to realizācijas posms, kurā ietilpst satelītu izgatavošana un palaišana (2006. un 2007. gads), kā arī jaunās sistēmas saimnieciskās un komerciālās ekspluatācijas posms (no 2008. gada).

9 Padome ar savu 2001. gada 5. aprīļa Rezolūciju par projektu "Galileo" (OV C 157, 1. lpp.) apstiprināja izstrādei vajadzīgos priekšdarbus. Padome uzaicināja Komisiju noorganizēt uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā, lai programmā varētu piedalīties privātais sektors, kā arī lai varētu noteikt komercpakalpojumus, kuri tiks sniegti ar "Galileo". Padome īpaši uzsvēra, ka ir būtiski, lai privātais sektors stingri apņemtos segt daļu izdevumu, kas ļautu tam piedalīties projektēšanas posmā.

10 Ar 2002. gada 21. maija Regulu (EK) Nr. 876/2002 par kopuzņēmuma "Galileo" izveidi (OV L 138, 1. lpp.) Padome pēc Komisijas priekšlikuma piemēroja EKL 171. pantu un dibināja minēto kopuzņēmumu, kura mērķis, no vienas puses, ir nodrošināt projekta vadību izpētes, izstrādes un demonstrācijas posmā un, no otras puses, savākt programmai "Galileo" vajadzīgos līdzekļus. Kopuzņēmuma dibinātājas bija Eiropas Kopiena, ko pārstāvēja Komisija un Eiropas Kosmosa aģentūra (EKA), un par projekta dalībnieku varēja kļūt arī jebkurš privātuzņēmums, kas atbilst noteiktajiem kritērijiem.

11 Komisija 2002. gada 15. oktobra Paziņojumā Parlamentam un Padomei ar virsrakstu "Programmas "Galileo" attīstība" (OV C 248, 2. lpp.) norādīja, ka programmu realizācijas un operatīvās ekspluatācijas posmu vadīs privāta struktūra. Tāpēc kopuzņēmums "Galileo" izsludināja uzaicinājumus iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā, lai atrastu privātu konsorciju, kuram tiktu piešķirta koncesija sistēmas realizācijai un ekspluatācijai.

12 Pirmās instances tiesā Komisija uzsvēra, cik būtiska tehnoloģiskā, ekonomiskā un stratēģiskā ziņā ir šāda Eiropas satelītnavigācijas sistēma tiktāl, ciktāl šo tehnoloģiju apgūšana ir atkarīga no tās daudzveidīgās rūpnieciskās piemērojamības. Kā piemērus Komisija minēja transporta sistēmu vadību (mehānisko transportlīdzekļu vadība), vides politiku īstenošanu, teritoriju sakopšanu, meteoroloģiju, ģeoloģiju, inženiertehnisko būvniecību, enerģētiku, dabas vai rūpniecības risku novēršanu, civilās aizsardzības operāciju atbalstu katastrofu gadījumā, lauksaimniecības kontroles politiku un personu fizisko drošību. Pēc Komisijas ieskata, šī Eiropas sistēma nodrošinātu:

— bezmaksas pamatpakalpojumu klāstu, kas būtu paredzēts "plašam lietotāju lokam";

— komercpakalpojumus profesionāļiem;

— "ļoti svarīgus" pakalpojumus gadījumos, kad ir apdraudēta cilvēku dzīvība, piemēram, gaisa un jūras satiksmē;

— pētniecības un glābšanas pakalpojumus jau esošo glābšanas sistēmu uzlabošanai;

— valdības dienestu, kas darbotos civilās aizsardzības, valsts drošības un tiesiskuma nodrošināšanas vajadzībām.

13 Komisija precizēja, ka izstrādes posms izmaksās 1,1 miljardu EUR, ko līdzīgās daļās segs Eiropas Savienība un EKA. Realizācijas posma izmaksas, respektīvi, 2,1 miljardu EUR, principā būs jāsamaksā sistēmas nākamajam koncesionāram. Kas attiecas uz komerciālās ekspluatācijas posmu, Komisija Pirmās instances tiesā paziņoja, ka tā uzsākšana bija paredzēta 2010. gadā.

3. *Komisijas iesniegtais pieteikums reģistrēt Kopienas preču zīmi*

14 Komisija 2002. gada 21. jūnijā lūdza saskaņā ar Regulu Nr. 40/94 reģistrēt Kopienas preču zīmi, t.i., krāsainu grafisko apzīmējumu. Tā ir stilizēta sfēra, kurā izmantots Eiropas Savienības un EKA logo, kurā ir vārds "Galileo":

Preču zīme tika pieteikta attiecībā uz "pētniecības un izstrādes pakalpojumiem satelītnavigācijas jomā", kas ietilpst Nicas nolīguma 42. klasē.

15 Prasītāja *Galileo International LLC* 2003. gada 14. martā saskaņā ar Regulas Nr. 40/94 42. pantu cēla iebildumu pret šīs preču zīmes reģistrāciju. Ar 2005. gada 29. septembra lēmumu ITSB Iebildumu nodaļa noraidīja šo iebildumu. Prasītāja apstrīdēja šo lēmumu ITSB Apelāciju padomēs.

16 Komisija un EKA 2003. gada augustā saskaņā ar Parīzes 1883. gada 20. marta Intelektuālā īpašuma aizsardzības konvenciju, kas pēdējo reizi pārskatīta Stokholmā 1967. gada 14. jūlijā un grozīta 1979. gada 28. septembrī (*ANO Starptautisko līgumu krājums*, 828. sēj., Nr. 11847, 108. lpp., turpmāk tekstā — "Parīzes konvencija"), iesniedza satelītnavigācijas programmas "Galileo" emblēmu Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijā Ženēvā.

4. *Sarakste starp prasītājām un Komisiju*

17 Ar 2001. gada 30. aprīļa vēstuli prasītājas vērsās Komisijā ar iebildumiem pret vārda "Galileo" izmantošanu Komisijas satelītnavigācijas projekta apzīmēšanai. Prasītājas apgalvoja, ka šis lietojums nodarot tām kaitējumu un pārkāpjot to preču zīmju tiesības. Komisija 2002. gada 4. februārī atbildēja uz šo vēstuli, apliecinot, ka vārds "Galileo", ar ko apzīmēts tās projekts, nepārkāpj preču zīmju tiesības.

18 Pēc tam sekoja intensīva prasītāju un Komisijas sarakste. Prasītājas neatkāpās no savas nostājas, ka Komisija lieto vārdu "Galileo" komerciālā kontekstā un veicina to, ka trešās personas rīkojas tāpat, turklāt apzīmējot ar to preces un pakalpojumus, kas līdzinās ar prasītāju preču zīmēm apzīmētajiem. Turpretim Komisija uzskatīja, ka līdz 2008. gadam "Galileo" ir tikai pētniecības un tehnoloģiju izstrādes programma, kas līdz šim gadam neradīs nekādus komerciālus ienākumus, un ka prasītāju rezervēšanas jomā sniegtie pakalpojumi pilnībā atšķirās no satelītu pozicionēšanas.

5. *Prasītāju šajā lietā paralēli celtā prasība tiesā un administratīvais process*

19 Prasītāja *Galileo International Technology LLC* Briseles Tirdzniecības tiesā apstrīdēja Beļģijas sabiedrības *Galileo Industries* tiesības lietot vārdu "Galileo", lai piedalītos pasākumu izstrādē saistībā ar kosmosa rūpniecību un kas apvieno programmā "Galileo" ieinteresētos galvenos Eiropas rūpniekus. Ar 2003. gada 1. septembra spriedumu Tirdzniecības tiesa prasību noraidīja, uzskatot, ka prasītāju darbības joma bija atšķirīga no sabiedrības *Galileo Industries* darbības jomas. Prasītāja pārsūdzēja šo lēmumu. Lieta pašlaik atrodas Briseles Apelācijas tiesas tiesvedībā.

20 Prasītāja *Galileo International Technology LLC* turklāt cēla ITSB dažādus iebildumus pret pieteikumiem reģistrēt preču zīmes ar vārdiem "Galileo", kurus iesniedza Vācijas sabiedrība *Astrium*, kura, būdama *European Aeronautic Defense and Space Company* (Eiropas Aeronautikas, aizsardzības un kosmosa sabiedrība) (*EADS*) meitas sabiedrība un viena no lielākajiem Eiropas uzņēmumiem kosmiskās navigācijas jomā, ir arī ieinteresēta programmā "Galileo".

21 Visbeidzot tā pati prasītāja vērsās Minhenes federālās zemes tiesā (Vācija), lūdzot, no vienas puses, aizliegt *Astrium* lietot vārdu "Galileo" vairāku izstrādājumu un pakalpojumu apzīmēšanai un, no otras puses, atzīt *Astrium* atbildību, lai saņemtu atlīdzību par minētā lietojuma rezultātā radītajiem zaudējumiem. Šī tiesa prasību apmierināja, 2004. gada 17. februārī nospriežot, ka attiecīgās darbības jomas ir līdzīgas un ka minētās zīmes varētu maldināt patērētājus. Šo nolēmumu atstāja spēkā arī Minhenes Apelācijas tiesa ar 2005. gada 13. janvāra spriedumu, piešķirot nolēmumam *res iudicata* spēku pēc tam, kad sabiedrības *Astrium* iesniegto pārsūdzību Vācijas Federālā tiesa 2005. gada 24. novembrī noraidīja.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

22 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2003. gada 5. augustā, prasītājas cēla šo prasību.

23 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Pirmās instances tiesa (otrā palāta) nolēma uzsākt mutvārdu procesu, neveicot iepriekšējus izmeklēšanas pasākumus. Tomēr tā uzdeva arī virkni jautājumu, uz kuriem lietas dalībnieki sniedza atbildes noteiktajā termiņā. Noklausījusies lietas dalībniekus, Pirmās instances tiesa nosūtīja lietu izskatīšanai uz otro paplašināto palātu.

24 Lietas dalībnieki sniedza savus mutvārdu apsvērumus un atbildēja uz Pirmās instances tiesas jautājumiem tiesas sēdē, kas notika 2005. gada 30. novembrī.

25 Prasītāju prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— aizliegt Komisijai:

— jebkādu vārdu "Galileo" lietojumu saistībā ar satelītnavigācijas sistēmas projektu;

— tieši vai netieši veicināt to, ka trešās personas izmanto šo vārdu saistībā ar minēto projektu;

— piedalīties šī vārda lietojumā, ja to lieto trešā persona;

— piespriest Komisijai kopīgi un solidāri samaksāt tām 50 miljonus EUR par ciestajiem materiālajiem zaudējumiem;

— pakārtoti, ja Komisija turpinātu lietot vārdu "Galileo", piespriest tai tām samaksāt 240 miljonus EUR;

— piespriest Komisijai samaksāt tām kavējuma procentus, ko aprēķina pēc Eiropas Centrālās bankas atsauces likmes, pieskaitot tai 2 procentus, skaitot no prasības iesniegšanas dienas;

— piespriest Komisijai segt tiesāšanās izdevumus.

26 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā nepieņemamu tiktāl, ciktāl tās pamatā ir apgalvojumi, ka ir skarta preču zīme, komercnosaukums, uzņēmuma nosaukums vai domēna nosaukums;

— pārējo prasības daļu noraidīt kā nepamatotu;

— piespriest prasītājām segt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

27 Jākonstatē, ka rīkojums un atlīdzības prasījumi, ko prasītājas iesniegušas saskaņā ar EK līguma 235. un 288. panta otro daļu, pamatots ar to, ka ir skartas to preču zīmes tiesības, kuras tām piešķir Padomes 1988. gada 21. decembra Pirmās direktīvas 89/104/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu preču zīmju jomā (OV 1989, L 40, 1. lpp., turpmāk tekstā — "direktīva") 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts, un — pēc būtības —, no vienas puses, Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakšpunkts, un, no otras puses, ar to, ka ir skarti to komercnosaukumi, uzņēmumu nosaukumi un domēna vārdi, kuri ir aizsargāti ar Parīzes konvencijas 8. pantu.

1. *Par pieņemamību*

Lietas dalībnieku argumenti

28 Komisija apgalvo, ka prasība ir nepieņemama, jo daži prasībā celtie iebildumi neatbilst nepieciešamajiem skaidrības un precizitātes nosacījumiem.

29 Faktiski tiktāl, ciktāl prasītājas pārmet Komisijai, ka tā ir skārusi to valstīs reģistrētās preču zīmes, Komisija uzsver, ka, lai gan prasītājas uzskaita preču zīmes, kuras šīs prāvas ietvaros esot pārkāptas, proti, 204 preču zīmes dažādās valstīs, tai skaitā 24 — Kopienas dalībvalstīs reģistrētās, prasītājas nekādā veidā neprecizē, kādus šo valstu noteikumus Komisija ir pārkāpusi. Ja tas nav precizēts, Komisija uzskata, ka no tās nevar pieprasīt, lai tā nodotos dažādiem minējumiem par to, kādi valstu noteikumi varētu būt tikuši pārkāpti.

30 Attiecībā uz Kopienas preču zīmēm — prasītājas neesot norādījušas, kāpēc tādas vai citas preču zīmes pārkāpums liktu Kopienai uzņemties par to atbildību. Konkrētāk, prasītājas nav atsaukušās uz konkrētiem Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakšpunkta noteikumiem.

31 Prasītājas turklāt nepaskaidro, kādā ziņā esot skarti to uzņēmumu nosaukumi, komercnosaukumi vai domēna vārdi. Faktiski, ciktāl prasītājas balstās tikai un vienīgi uz Parīzes konvencijas 8. pantu, tās nav atsaukušās uz attiecīgiem valstu likumiem, ar kuriem šī konvencija transponēta, kā arī nav izklāstījušas, kāpēc Kopienai būtu saistoša šī konvencija, jo tā nav tās līgumslēdzēja puse.

32 Visbeidzot, Komisija uzskata, ka prasījums Pirmās instances tiesai par to, lai tā noteiktu Komisijai aizliegumus, ir nepieņemams. EK līgums šādu kompetenci Kopienu tiesai nepiešķirot.

33 Prasītājas atbild, ka tas, ka nav precīzu atsauču uz valstu likumiem, nav traucējis Komisijai nedz saprast prasības priekšmetu, nedz pienācīgi sagatavot savu aizstāvību.

34 Saistībā ar Parīzes konvencijas 8. pantu prasītājas apliecina, ka šai pantā principiāli noteikta komercnosaukumu aizsardzība, kas ir saistoša visām dalībvalstīm. Pārkāpjot šo principu, Komisija esot rīkojusies pretlikumīgi.

35 Kas attiecas uz prasījumiem Pirmās instances tiesai, lai tā aizliedz Komisijai lietot vārdu "Galileo", prasītājas uzskata, ka šāds aizliegums ne vismazākajā mērā nenozīmētu iejaukšanos Komisijas politiskās vai administratīvās kompetences jomā. Prasītājas prasa vienīgi pārtraukt šo kļūdaino rīcību un nepieļaut vēl lielāka kaitējuma nodarīšanu.

Pirmās instances tiesas vērtējums

Par prasības skaidrības un precizitātes kritēriju

36 Saskaņā ar Tiesas Statūtu 21. panta pirmo daļu un 53. panta pirmo daļu, kā arī saskaņā ar Pirmās instances tiesas reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktu katrā prasībā ir jānorāda strīda priekšmets un īss izvirzīto pamatu izklāsts. Šīm norādēm jābūt pietiekami skaidrām, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību un Pirmās instances tiesa varētu spriest par prasību, attiecīgi neizmantojot citu papildu informāciju. Lai garantētu tiesisko paļāvību un pareizu tiesvedību, par pieņemamu var atzīt tikai tādu prasību, kuras faktiskie un juridiskie elementi, kas ir tās pamatā, konsekventā un saprotamā veidā izrietētu no prasības teksta, pat ja tie ir izklāstīti ļoti kodolīgi (Pirmās instances tiesas 1998. gada 29. janvāra spriedums lietā T-113/96 *Dubois* un *Fils*/Padome un Komisija, *Recueil*, II-125. lpp., 29. punkts, un 2003. gada 10. aprīļa spriedums lietā T-195/00 *Travelex Global and Financial Services* un *Interpayment Services*/Komisija, *Recueil*, II-1677. lpp., 26. punkts).

37 Lai izpildītu šos kritērijus, prasībā ar mērķi izmaksāt atlīdzību par kaitējumu, ko — kā apgalvots — izraidījusi Kopienu iestāde, ir jābūt elementiem, kas ļautu konstatēt rīcības, kuru prasītājs pārmet iestādei, iemeslus, kuru dēļ prasītājs saskata cēloņsakarību starp šo rīcību un nodarīto kaitējumu, kā arī kaitējuma raksturu un apjomu (iepriekš 36. punktā minētais spriedums lietā *Travelex Global and Financial Services* un *Interpayment Services*/Komisija, 27. punkts).

— Par valsts preču zīmēm, par preču zīmēm ar iedarbību Kopienā un ārpuskopienas preču zīmēm

38 Attiecībā uz pretenzijām, kas saistītas ar valstu preču zīmju aizskārumu, no prasības izriet, ka prasītājas uzskata, ka ir jākonstatē Kopienas atbildība, lai saņemtu atlīdzību par, prasītājuprāt, nodarīto kaitējumu, proti, to valstu preču zīmju funkcionalitātes un vērtības būtisku samazināšanos. Šis kaitējums, prasītājas apgalvo, esot radies tāpēc, ka ir lietots apzīmējums "Galileo", par ko esot jāatbild Komisijai. Tā esot radījusi minēto kaitējumu, jo nav ievērojusi preču zīmes tiesības, kas izklāstītas direktīvas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

39 Saskaņā ar minētās direktīvas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktu reģistrēta preču zīme piešķir tās īpašniekam tiesības "aizliegt jebkurai trešajai personai bez īpašnieka piekrišanas lietot savos darījumos [..] apzīmējumu, ja sakarā ar to, ka tas ir identisks vai līdzīgs preču zīmei, vai sakarā ar to, ka līdzīgas vai identiskas ir preces vai pakalpojumi, uz ko attiecas preču zīme, pastāv iespēja maldināt sabiedrību, kas ietver asociācijas iespēju starp apzīmējumu un preču zīmi".

40 Prasības atsauce uz direktīvas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir jāuzskata par pietiekami skaidru un precīzu attiecībā uz 24 Kopienas dalībvalstīs reģistrētajām preču zīmēm. Faktiski direktīvas 5. panta 1. punkts paredz harmonizēt noteikumus

par tiesībām, ko piešķir preču zīme, un definē ekskluzīvās tiesības, kuras bauda Kopienas preču zīmes īpašnieki (Tiesas 1998. gada 16. jūlija spriedums lietā C-355/96 *Silhouette International Schmied*, *Recueil*, I-4799. lpp., 25. punkts, un 2002. gada 12. novembra spriedums lietā C-206/01 *Arsenal Football Club*, *Recueil*, I-10273. lpp., 43. punkts). Kopienas dalībvalstīm ir jātransponē šie noteikumi savos tiesību aktos, un Komisija nav apstrīdējusi, ka šī transpozīcija attiecībā uz minētajām 24 preču zīmēm, uz kurām attiecas direktīva, ir pilnībā pabeigta.

41 Līdz ar to minētās pretenzijas nevar atzīt par nepieņemamām sakarā ar to, ka prasītājas nav precizējušas, kāds valsts tiesiskais regulējums, toprāt, ir pārkāpts. Šai aspektā Komisijas pamats par nepieņemamību tātad ir noraidāms.

42 Turpretim saistībā ar 178 preču zīmēm, kas reģistrētas trešās valstīs, prasītāju norāde uz direktīvu nevar novērst to, ka nav precizitātes attiecībā uz ārpus Kopienas esošo valstu tiesību aktos — kā apgalvots — piešķirto ar preču zīmēm saistīto tiesību raksturu un apjomu. Tā kā prasītājas par to nav izteikušās, ne atbildētājai ir iespējams sagatavoties aizstāvībai, ne Pirmās instances tiesai iespējams spriest par prasību tiktāl, ciktāl prasītājas apgalvo, ka tām saistībā ar šo preču zīmes tiesību pārkāpumu ir nodarīts kaitējums.

43 Līdz ar to prasība ir jāpasludina par nepieņemamu saistībā ar pretenzijām par šo tiesību pārkāpumu. Turklāt, rakstiski atbildot uz Pirmās instances tiesas rakstisku jautājumu, prasītājas atzina, ka tās nevarēja atsaukties uz tiesībām, ko tām piešķir trešās valstīs reģistrētas preču zīmes.

— Preču zīmju reputācija

44 Replikas 40. punktā prasītājas apgalvo, ka to preču zīmes esot plaši pazīstamas. Tiktāl, ciktāl tās konkrēti atsaucas uz direktīvas 5. panta 2. un 5. punktu, ir jāatgādina, ka šī panta noteikumi ļauj dalībvalstīm noteikt pastiprinātu aizsardzību preču zīmēm, kurām ir reputācija, no vienas puses, pat nepastāvot attiecīgo preču vai pakalpojumu līdzībai, un, no otras puses, pret tādu apzīmējuma lietojumu, kas izmantots nevis preču vai pakalpojumu nošķiršanai, bet gan citiem mērķiem. Prasītājas tomēr prasībā nav konkretizējušas, kādā aspektā to preču zīmēm ir īpaša reputācija, kā arī nav norādījušas aizsardzības kārtību, ko šīm preču zīmēm paredzētu viens vai otrs valstu tiesiskais regulējums.

45 Ja arī pieņem, ka šo zīmju reputāciju ir ietekmējusi Komisijas rīcība, tad jāatzīmē, ka prasītājas tik un tā nav izvirzījušas pamatu, kas atbilstu iepriekš minētajam nepieciešamajam precizitātes kritērijam. Tātad prasība ir jāatzīst par nepieņemamu saistībā ar iebildumiem par direktīvas 5. panta 2. un 5. punkta pārkāpumu.

— Kopienas preču zīmes

46 Jāatzīst, ka prasītājas savā prasības pieteikumā ir minējušas piecas "Kopienas preču zīmes un to reģistrācijas pieteikumus", kā arī ir minējušas, ka ir aizskartas *Galileo International Technology* tiesības un no to Kopienas preču zīmes pieteikumiem izrietošās tiesības. Turklāt zemsvītras piezīmē 57. lappusē sniegta precīza atsauce uz "Regulu Nr. 40/94".

47 Pat ja prasībā nav skaidri minēts Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakšpunkts, tajā tomēr netieši pieprasītas tiesības, ko paredz šis pants. No pastāvīgās judikatūras turklāt izriet, ka kļūda, atsaucoties uz piemērojamo tiesību aktu, nenozīmē, ka celtās pretenzijas ir nepieņemamas, ja to priekšmets un īss to izklāsts pietiekami skaidri izriet no prasības (Tiesas 1969. gada 7. maija spriedums lietā 12/68 *X*/Kontroles komisija, *Recueil*, 109. lpp., 6. un 7. punkts, un Pirmās instances tiesas 2001. gada 10. oktobra spriedums lietā T-171/99 *Corus UK*/Komisija, *Recueil*, II-2967. lpp., 36. punkts). Jāsecina, ka prasītājam nav skaidri jāatsaucas uz konkrētu tiesību aktu, uz kura pamata viņš ceļ pretenzijas, ja vien viņš sniedz pietiekami skaidrus argumentus, pēc kuriem attiecīgo tiesību aktu bez grūtībām var noteikt prasītājs un Kopienu tiesa.

48 Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakšpunkts piešķir Kopienas preču zīmes īpašniekam tādas pašas tiesības, kādas direktīvas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts piešķir valsts preču zīmes īpašniekam. Šis pēdējais tiesību akts tika vairākkārt minēts prasībā. Komisija turklāt nav kļūdījusies prasītāju izvirzīto "Kopienu aspekta" pretenziju ziņā, jo tā sava atbildes raksta 50. punktā skaidri atsaucas uz Regulas Nr. 40/94 9. pantu.

49 No tā izriet, ka prasītāju atsaukšanās uz Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu atbilst iepriekš minētajam precizitātes kritērijam un tātad tā ir jāatzīst par pieņemamu.

— Uzņēmumu nosaukumi, komercnosaukumi un domēna vārdi

50 Prasītājas uzskata, ka to uzņēmumu nosaukumu aizsardzība tiekot sajaukta ar komercnosaukumu aizsardzību, kurpretim to domēna vārdi esot īpašs to komercnosaukumu lietojuma paveids. Kad tām tika uzdots jautājums par šī

apgalvojuma piemērošanas jomu, tās precizēja, ka Parīzes konvencijas 8. pants attiecas tikai uz komercnosaukuma aizsardzību, jo uzņēmuma nosaukumu aizsargājot citas valstu tiesību normas. Tās piebilda, ka ar savām prasībām tās vēloties īpaši uzsvērt, ka, lai gan minētais 8. pants, stingri ņemot, aizsargā tikai to komercnosaukumus, ir skarti arī to uzņēmumu nosaukumi.

51 Attiecībā uz pretenzijām par to, ka ir skarti uzņēmumu nosaukumi un domēna vārdi, jāatzīmē, ka prasītājas tās nav nekādi izvērsušas. Prasītājas ir pilnībā izvairījušās piebilst, kādas valstu tiesību normas ir pārkāptas un kādi kopīgi vispārīgi dalībvalstu tiesību principi Kopienai saskaņā ar EKL 288. panta otro daļu liktu atlīdzināt apgalvoto kaitējumu. Šīs pretenzijas neatbilst iepriekš minētājiem precizitātes kritērijiem un tātad ir atzīstamas par nepieņemamām.

52 Saistībā ar prasītāju atsaukšanos uz komercnosaukumiem atbilstoši Parīzes konvencijas 8. pantam jāatzīst, ka komercnosaukums patiešām rada intelektuālā īpašuma tiesības, kas saskaņā ar minēto 8. pantu jāaizsargā Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) dalībvalstīm, ievērojot Līgumu par ar tirdzniecību saistītajām intelektuālā īpašuma tiesībām (turpmāk tekstā — "TRIPS līgums") (Tiesas 2004. gada 16. novembra spriedums lietā C-245/02 *Anheuser-Busch*, Krājums, I-10989. lpp., 91.–96. punkts).

53 Lai gan PTO dalībvalstīm, tai skaitā Kopienas dalībvalstīm, ir jānodrošina komercnosaukumu aizsardzība, tomēr Parīzes konvencijas 8. pantā ir noteikts tikai tas, ka "komercnosaukumu aizsargā visās valstīs, [kurās ir spēkā šī konvencija], neparedzot pienākumu iesniegt pieteikumu vai reģistrēt šo nosaukumu, neatkarīgi no tā, vai tas ir rūpniecības nosaukums vai komercnosaukums".

54 Šai pantā tātad nebūt nav noteikta komercnosaukumam piešķirtās aizsardzības joma vai nosacījumi, bet gan tikai izklāstīta nepieciešamība nodrošināt šādu aizsardzību. Tātad nevar uzskatīt, ka tas harmonizētu noteikumus, kas reglamentē komercnosaukumu radītās tiesības.

55 Faktiski pretēji direktīvas 5. pantam, kurā precīzi noteiktas "tiesības, ko rada preču zīme" un ar kuru šā iemesla dēļ var pamatoti aizstāt atsaukšanos uz attiecīgajiem dalībvalstu tiesību aktiem (skat. iepriekš 40. punktu), Parīzes konvencijas 8. pants sava plašā formulējuma dēļ ļauj dažādu valstu likumdevējiem ieviest dažādus aizsardzības režīmus, kuros konkrēti tiktu paredzēti komercnosaukuma minimālā lietojuma vai minimālās atpazīstamības nosacījumi (skat. iepriekš 52. punktā minēto spriedumu lietā *Anheuser-Busch*, 97. punkts).

56 Pirmās instances tiesas vaicātas par Parīzes konvencijas 8. pantā noteikto aizsardzību, prasītājas nenosauca nevienu konkrētu valstu tiesību aktu, kas tām nodrošinātu pietiekamu komercnosaukumu aizsardzību un ko varētu pārkāpt Komisija.

57 Līdz ar to, lai gan ir tiesa, ka attiecīgie valstu tiesību akti par TRIPS līguma jomā piešķirto tiesību aizsardzību ir jāpiemēro, ņemot vērā šī līguma tekstu un mērķi (iepriekš 52. punktā minētais spriedums lietā *Anheuser-Busch*, 55. punkts), prasītājas šai kontekstā nevar izmantot šo pienākumu savā labā, jo tās nav atsaukušās uz šādiem valstu noteikumiem un konkretizējušas tos.

58 Turklāt, tā kā TRIPS līguma noteikumiem nav tiešas iedarbības, tie paši par sevi nevar radīt prasītājiem tiesības, uz kurām tie varētu tieši atsaukties Kopienu tiesā (skat. iepriekš 52. punktā minēto spriedumu lietā *Anheuser-Busch*, 54. punkts), neatkarīgi no iespējamajiem valstu noteikumiem.

59 No tā izriet, ka pretenzijas par Parīzes konvencijas 8. panta pārkāpumu arī ir uzskatāmas par nepieņemamām.

Par prasījumiem, kuru mērķis ir panākt, lai Komisija pārtrauc savu kļūdaino rīcību

60 Ciktāl prasītājas lūdz aizliegt Komisijai lietot vārdu "Galileo" saistībā ar satelītnavigācijas sistēmu, Komisija atsaucas uz stabilu judikatūru, saskaņā ar kuru Kopienu tiesa pat ar atlīdzības prasījumiem saistītā tiesvedībā nevar izdot Kopienu iestādei rīkojumus, jo tad tā iejauktos šīs iestādes administratīvo pilnvaru prerogatīvās (Tiesas 1991. gada 18. aprīļa spriedums lietā C-63/89 *Assurances du crédit*/Padome un Komisija, *Recueil*, I-1799. lpp., 30. punkts; Pirmās instances tiesas 1991. gada 27. jūnija spriedums lietā T-156/89 *Valverde Mordt*/Eiropas Kopienu Tiesa, *Recueil*, II-407. lpp., 150. punkts; Pirmās instances tiesas 1999. gada 1. jūnija rīkojums lietā T-71/99 *Meyer*/Komisija, *Recueil*, II-1727. lpp., 13. punkts, un 2004. gada 14. janvāra rīkojums lietā T-202/02 *Makedoniko Metro* un *Michaniki*/Komisija, *Recueil*, II-181. lpp., 53. punkts).

61 Komisija piebilst, ka EKL 288. panta otrā daļa ļauj izmaksāt atlīdzību tikai par jau nodarītu kaitējumu un nedod nekādas tiesības izdot rīkojumus, kuru mērķis ir nepieļaut turpmākas pretlikumības. Aizliegumu lietot kādu vārdu nevar pēc būtības uzskatīt par atlīdzību. Faktiski šāds aizliegums, bez šaubām, neļautu turpināt radīt šo potenciālo kaitējumu, kā arī nesniegtu nekādu atlīdzību par jau ciesto kaitējumu.

62 Šai sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar EKL 288. panta otro daļu, "ja pastāv tādas saistības, kas nav līgumsaistības, Kopiena saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, ko radījušas Kopienu iestādes vai to darbinieki, pildot savus pienākumus". Šis noteikums attiecas gan uz ārpuslīgumiskās atbildības nosacījumiem, gan tiesību uz atlīdzību

piemērošanas kārtību un jomu. Turklāt EKL 235. pants piešķir Tiesai kompetenci "izskatīt lietas par kaitējuma novēršanu, ko paredz 288. panta otrā daļa".

63 No šiem abiem pantiem, kas pretēji bijušā EOTK līguma 40. panta pirmajai daļai, kura paredzēja tikai atlīdzību naudā, neizslēdz arī iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu, izriet, ka Kopienu tiesa ir kompetenta likt Kopienai sniegt atlīdzinājumu jebkādā formā, kura atbilstu vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām ārpuslīgumiskās atbildības jomā, tai skaitā, ja šis atlīdzinājums atbilst šiem principiem, arī iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu, vajadzības gadījumā paredzot rīkojumu kaut ko darīt vai atturēties no darbības.

64 Preču zīmju jomā direktīva paredz, ka reģistrētajām valsts preču zīmēm visās dalībvalstīs ir vienāda aizsardzība. Saskaņā ar direktīvas 5. panta 1. punktu šāda preču zīme ļauj tās īpašniekam aizliegt "jebkurai trešajai personai" to lietot. Kā norādīts iepriekš (40. punkts), ar šiem noteikumiem Kopienā harmonizētas tiesības, ko piešķir preču zīme.

65 No tā izriet, ka vienādā aizsardzība, kuru Kopienas ietvaros piešķir valsts preču zīmes īpašniekam, ir saistīta ar vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām EKL 288. panta otrās daļas izpratnē.

66 Šo secinājumu apstiprina Regula Nr. 40/94, kas 98. panta 1. punktā paredz, ka, Kopienas preču zīmju tiesai konstatējot, ka atbildētājs ir pārkāpis vai būtu varējis pārkāpt Kopienas preču zīmi, tā izdod rīkojumu, kas "aizliedz atbildētājam turpināt darbības, kas pārkāpj Kopienas preču zīmi", un veic pasākumus, kas nodrošina šī aizlieguma ievērošanu. Saskaņā ar EKL 249. panta otro daļu šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

67 Lai arī ir taisnība, ka dalībvalstīs ir ieviesta vienota preču zīmes īpašnieka aizsardzība, jo to kompetentajām tiesām ir procesuāla iespēja pasludināt spriedumus, ar kuriem atbildētājam aizliedz pārkāpt attiecīgo preču zīmi, Kopiena principā nevar izvairīties no atbilstoša procesuālā pasākuma Kopienu tiesā, jo tai ir ekskluzīva kompetence spriest par atlīdzības prasījumiem par zaudējumiem, kas attiecināmi uz Kopienu (iepriekš 36. punktā minētais spriedums lietā *Travelex Global and Financial Services* un *Interpayment Services*/Komisija, 89. punkts).

68 Kopiena tāpat nevar izvairīties no iepriekš minētā aizsardzības režīma, jo Kopienas iestādēm ir jāievēro visi Kopienu tiesību akti, tai skaitā atvasinātie tiesību akti. Tādējādi Komisijai ir jāievēro direktīvas un Regulas Nr. 40/94 noteikumi, ko pēc tās ierosinājuma ir pieņēmusi Padome (šajā sakarā skat. iepriekš 36. punktā minēto spriedumu lietā *Travelex Global and Financial Services* un *Interpayment Services*/ Komisija, 85. un 86. punkts un tajos minētā judikatūra).

69 Ciktāl Komisija apstrīd, ka attiecīgais aizliegums patiešām var atlīdzināt apgalvotos zaudējumus, jāatgādina, ka prasītājas apgalvo, ka ir cietušas no pastāvīga un daudzkārtēja apzīmējuma "Galileo" lietojuma, kas pārkāpjot to preču zīmes tiesības. Konkrētais preču zīmju tiesību mērķis ir nodrošināt tās īpašniekam ekskluzīvas tiesības lietot šo preču zīmi, pirmo reizi laižot preci tirgū, lai konkurenti ļaunprātīgi neizmantotu šīs zīmes stāvokli un reputāciju, laižot pārdošanā preces, kam šī preču zīme piešķirta nepamatoti (skat. Tiesas 1997. gada 11. novembra spriedumu lietā C-349/95 *Loendersloot*, *Recueil*, I-6227. lpp., 22. punkts un tajā minētā judikatūra).

70 No tā izriet, ka preču zīmes ekskluzīvo lietojuma tiesību pārkāpums vienmēr samazina šīs preču zīmes kvalitāti un līdz ar to rada kaitējumu tās īpašniekam.

71 Lai varētu pilnībā atlīdzināt šādi nodarītu kaitējumu, šīs preču zīmes īpašniekam ir jāatjauno viņa tiesības neskartā veidā, un šim nolūkam ir nepieciešams vismaz nekavējoties pārtraukt viņa tiesību pārkāpumu, neskarot iespējamo zaudējumu atlīdzību. Prasot izdot šo rīkojumu, prasītājas ir vēlējušās panākt, lai Komisija pārtrauc pārkāpt to preču zīmes tiesības, kuras tā esot pārkāpusi.

72 Turklāt pati Komisija atbildē uz Pirmās instances tiesas jautājumu uzsvēra, ka būtu neiedomājami, ka gadījumā, ja tai liktu samaksāt zaudējumu atlīdzību, tā varētu apiet Tiesas lēmumu un turpināt darbības, ko Pirmās instances tiesa ir atzinusi par pretlikumīgām. Tādējādi Komisija ir atzinusi, ka Kopienu tiesas lēmums, kurā ir konstatēta Komisijas atbildība, radītu tai *de facto* saistošu aizliegumu rīkoties. Šāds lēmums Komisijai tātad nozīmētu netiešu aizliegumu.

73 Līdz ar to prasījumi, kuru mērķis ir aizliegt Komisijai lietot vārdu "Galileo" saistībā ar satelītnavigācijas sistēmu, ir jāatzīst par pieņemamiem. Komisijas pamats par šo prasību nepieņemamību tātad ir noraidāms.

Secinājums

74 No iepriekš minētā izriet, ka prasības prasījumi kopumā ir pieņemami. Tas pats attiecas uz prasītāju pretenzijām pret direktīvas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta un Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakšpunkta radīto tiesību pārkāpumu saistībā ar to valsts preču zīmēm Kopienas līmenī un to Kopienas preču zīmēm.

2. *Par lietas būtību*

75 Prasītājas prasību galvenokārt pamato ar principu par Komisijas atbildību par pretlikumīgu rīcību un, pakārtoti, ar principu par tās atbildību par likumīgu rīcību.

Par Komisijas atbildību par pretlikumīgu rīcību

Ievada apsvērumi

76 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Kopienas ārpuslīgumiskā atbildība par tās iestāžu nelikumīgu rīcību EKL 288. panta otrās daļas izpratnē rodas tikai tad, ja ir izpildīts nosacījumu kopums, respektīvi, minētā iestādēm pārmestā rīcība ir pretlikumīga, kaitējums ir reāls, kā arī pastāv cēloņsakarība starp attiecīgo rīcību un apgalvoto kaitējumu (Tiesas 1982. gada 29. septembra spriedums lietā 26/81 *Oleifici Mediterranei*/EEK, *Recueil*, 3057. lpp., 16. punkts; Pirmās instances tiesas 1996. gada 11. jūlija spriedums lietā T-175/94 *International Procurement Services*/Komisija, *Recueil*, II-729. lpp., 44. punkts; 1996. gada 16. oktobra spriedums lietā T-336/94 *Efisol*/Komisija, *Recueil*, II-1343. lpp., 30. punkts, un 1997. gada 11. jūlija spriedums lietā T-267/94 *Oleifici Italiani*/Komisija, *Recueil*, II-1239. lpp., 20. punkts).

77 Ja kaut viens no šiem nosacījumiem nav izpildīts, prasība ir pilnībā jānoraida, neizskatot citus nosacījumus (Tiesas 1994. gada 15. septembra spriedums lietā C-146/91 *KYDEP*/Padome un Komisija, *Recueil*, I-4199. lpp., 19. un 81. punkts, un Pirmās instances tiesas 2002. gada 20. februāra spriedums lietā T-170/00 *Förde-Reederei*/Padome un Komisija, *Recueil*, II-515. lpp., 37. punkts).

78 Kopienu iestādei pārmestajai pretlikumīgajai rīcībai jābūt tādai, ar kuru ir pietiekami pārkāpta kāda tiesību norma, kas piešķir tiesības privātpersonām (Tiesas 2000. gada 4. jūlija spriedums lietā C-352/98 P *Bergaderm* un *Goupil*/Komisija, *Recueil*, I-5291. lpp., 42. punkts).

79 Izšķirošais kritērijs, kas ļauj uzskatīt, ka šis nosacījums ir izpildīts, ir apstāklis, ka attiecīgā Kopienu iestāde skaidri un nepārprotami nepārzina savas diskrecionārās varas robežas.

80 Ja šai iestādei ir tikai ierobežota rīcības brīvība vai pat tās nav vispār, tad vienkāršs Kopienas tiesību aktu pārkāpums ir pietiekams, lai varētu uzskatīt, ka pastāv pietiekami raksturīgs pārkāpums (Pirmās instances tiesas 2001. gada 12. jūlija spriedums apvienotajās lietās T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 un T-225/99 *Comafrica* un *Dole Fresh Fruit Europe*/Komisija, *Recueil*, II-1975. lpp., 134. punkts, un 2004. gada 10. februāra spriedums apvienotajās lietās T-64/01 un T-65/01 *Afrikanische Frucht-Compagnie* un *Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert*/Padome un Komisija, *Recueil*, II-521. lpp., 71. punkts).

81 Tātad tieši no šo apsvērumu perspektīvas ir jāaplūko dažādie argumenti un pamati, ko šai lietā ir izvirzījušas prasītājas.

Lietas dalībnieku argumenti

82 Ar savu pirmo pretenziju prasītājas apgalvo, ka Komisijas kļūdainā rīcība, kas ir radījusi ciesto kaitējumu, izpaužas kā to preču zīmju tiesību pārkāpums, kas tām pieder saskaņā ar direktīvas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktu. Lietojot vārdu "Galileo" un veicinot to, ka trešās personas izmanto šo vārdu bez prasītāju

piekrišanas, Komisija ir pārkāpusi un turpina pārkāpt to preču zīmes tiesības. Prasītājas turklāt atsaucas uz savām preču zīmēm Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

83 Šai sakarā prasītājas precizē, ka vārds "Galileo", ko lieto Komisija, pēc būtības līdzinoties to preču zīmēm. Komisijas rīcība tādējādi lielā mērā skar to atšķirtspēju.

84 Prasītājas uzsver arī līdzību starp to pašu piedāvātajām precēm un pakalpojumiem un to, ko piedāvā Komisijas projekts "Galileo", jo abu lietas dalībnieču mērķa klientūra lielā mērā ir identiska.

85 Prasītājas tātad faktiski piedāvā pakalpojumus, kas adresēti gaisa, jūras un sauszemes transporta sektoram, kā arī viesnīcu un galapatērētāju pakalpojumu sektorus. Šie pakalpojumi ļauj tiešsaistē iegūt informāciju par lidmašīnu atrašanos lidojuma laikā, paredzētajiem lidojumu grafikiem un rezervēšanas iespējām. Prasītājas piedāvā arī citus ar šiem pakalpojumiem saistītus pakalpojumus, proti, datorprogrammas.

86 Kas attiecas uz navigācijas projektu "Galileo", tas esot paredzēts potenciāliem lietotājiem, proti, pakalpojumu sniedzējiem, ražotājiem un to klientiem ceļu, dzelzceļa, gaisa un jūras satiksmes jomā. Galvenais projekta piedāvātais pakalpojums esot šo transportlīdzekļu atrašanās vietas noteikšana tiešsaistes režīmā.

87 Šis galvenais pakalpojums esot identisks prasītāju piedāvātajiem pakalpojumiem, kas ļauj precīzi noteikt lidmašīnas ģeogrāfisko atrašanās vietu. Līdzība attiecoties arī uz precēm, jo projekts "Galileo" nozīmējot arī programmatūras un tai īpaši pielāgotu datoru izstrādi, kas ļauj saprast, lietot un izplatīt šo informāciju patērētājiem.

88 Prasītājas uzskata, ka attiecīgā mērķa sabiedrības daļa varētu sajaukt to preču zīmes ar vārdu "Galileo", ko lieto Komisija. Faktiski pati Komisija ir īpaši uzsvērusi, ka Eiropas projektam "Galileo" esot milzīga nozīme, jo ir paredzēts izveidot apmēram 140 000 darba vietu, kā arī aprīkojuma un pakalpojumu tirgus vērtība pēc 2010. gada tiek lēsta vairāk nekā 9 miljardu EUR apmērā. Prasītājas domā, ka šāds notikumu pavērsiens neizbēgami izraisīs aizvien biežāku vārda "Galileo" lietojumu visās tehnoloģijās, uz kurām attieksies minētais projekts.

89 Turklāt, prasītājuprāt, Komisija paredzot lietot šo vārdu "Galileo" "komerciāli", jo tas jau būs lietots saistībā ar pakalpojumiem, ko paredzēts sniegt ar projektu "Galileo".

90 Prasītājas norāda, ka Komisija un Padome ir īpaši uzsvērušas apstākli, ka projekts "Galileo" tiks īstenots sadarbībā ar privāto sektoru un ka tam ir komerciāli mērķi, jo citādi projekts nebūtu ekonomiski dzīvotspējīgs. Tādējādi šobrīd ar projekta tehnisko pusi jau strādā konsorcijs, kas apvieno 65 uzņēmumus, un piedalīties gatavojas arī virkne rūpniecisko grupu un banku. Visos šajos "Galileo" darbības posmos tātad projektam esot būtiskas ekonomiskas implikācijas saistībā ar privāto sektoru.

91 Komisija sadarbībā ar EKA jau ir izveidojusi kopuzņēmumu "Galileo" (skat. iepriekš 10. punktu), un šā kopuzņēmuma uzdevums ir īstenot programmas "Galileo"

izstrādes un apstiprināšanas posmu, kā arī sagatavot realizācijas un ekspluatācijas posmu. Komisija turklāt 2003. gada 22. maijā ir publicējusi uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā EUR 500 000 vērtībā, lai nodrošinātu projekta "Galileo" un esošo navigācijas sistēmu saderības izpēti.

92 Turklāt apstāklis, ka Komisija ir jau iesniegusi Kopienas preču zīmes "Galileo" reģistrācijas pieteikumu (skat. iepriekš 14. punktu), nozīmējot tikai to, ka tā vēlas ar šo vārdu apzīmēt preces vai pakalpojumus.

93 Prasītājas norāda, ka Komisija esot aicinājusi vairākas lielas Eiropas rūpnieku grupas lietot vārdu "Galileo" kā preču zīmi savos darījumos, piemēram, to ir lietojusi sabiedrība *Galileo Industries*, kam bija jāierodas Briseles Tirdzniecības tiesā (skat. iepriekš 19. punktu), kas esot norādījusi, ka vārdu "Galileo" esot izvēlējusies Komisija. Arī kopuzņēmuma partneri esot spiesti lietot šo pašu vārdu, un par šo lietojumu esot jāvaino arī Komisija.

94 Ar savu otro pretenziju prasītājas pārmet Komisijai, ka tā nodarījusi tām kaitējumu, jo tā nav veikusi preču zīmju meklējumus. Ja kāds gatavojas lietot jaunu preču zīmi, tad jārēķinās, ka vienmēr pastāv risks, ka kāda trešā persona jau ir ieguvusi ekskluzīvas tiesības uz identisku vai līdzīgu apzīmējumu. Prasītājas uzskata, ka, ja Komisija būtu pacentusies to noskaidrot, tad tā būtu uzzinājusi, ka tām ir tiesības uz šo preču zīmi, un attiecīgi tā bez grūtībām būtu varējusi izvēlēties projektam citu nosaukumu. Komisija jebkurā gadījumā esot smagi kļūdījusies, turpinot lietot vārdu "Galileo" arī pēc tam, kad prasītājas to esot informējušas par savām preču zīmes tiesībām.

95 Komisija atbild, ka pētniecības programmas apzīmējums "Galileo" un prasītāju minētās preču zīmes nav līdzīgas, jo atšķirībā no to zīmēm Komisijas apzīmējumā ir atšķirīgs elements — stilizēta sfēra. Kas it īpaši attiecas uz Komisijas pieteikumu reģistrēt Kopienas preču zīmi, tā attiecas uz pavisam specifisku apzīmējumu (skat. iepriekš 14. punktu), kas nerada iespēju, ka to varētu sajaukt ar preču zīmēm, uz kurām atsaucas prasītājas.

96 Turklāt šis preču zīmes pieteikums attiecoties tikai uz pētniecības un projektēšanas pakalpojumiem satelītnavigācijas jomā. Tas esot bijis iesniegts tikai nodrošināšanās nolūkā, lai nepieļautu šī vārda piesavināšanos no kāda privātuzņēmuma puses, kas tādējādi nepamatoti gūtu labumu no tā reputācijas.

97 Turklāt prasītāju minētās preču zīmes nav paredzētas plašam patērētāju lokam. Prasītājas tās lieto tikai uzņēmumu operācijās, kurās piedalās šauras profesionāļu aprindas. Tātad to preču zīmes nav pazīstamas patērētāju un galapatērētāju vidū.

98 Šī paša iemesla dēļ nepastāv iespēja, ka plašs patērētāju loks varētu sajaukt šīs preču zīmes ar vārdu "Galileo", ar ko apzīmēts Eiropas projekts. Profesionāļi, kam paredzēti prasītāju pakalpojumi, esot daudz vērīgāki nekā vidusmēra patērētāji, un viņiem nebūšot nekādu grūtību nošķirt vārdu "Galileo", ar ko apzīmēts Eiropas pētniecības projekts, no prasītāju preču zīmēm.

99 Komisija piebilst, ka tā ir lietojusi vārdu "Galileo" tikai un vienīgi kā Eiropas satelītnavigācijas projekta nosaukuma sinonīmu. Ar to nekad neesot bijis iecerēts reklamēt kādus pakalpojumus vai preces, kas iegūtas uz projekta ietvaros iegūto tehnisko rezultātu pamata.

100 Kas attiecas uz kopuzņēmumu "Galileo", tas izveidots tikai tāpēc, lai sekmīgi novadītu līdz galam programmas "Galileo" pētniecības un izstrādes posmu, un tam neesot nekāda komerciāla rakstura. Tas aprobežojoties ar uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā vadīšanu un sistēmas nākamo koncesionāru izvēlēšanos.

101 Komisija noliedz, ka tā būtu aicinājusi trešās personas lietot vārdu "Galileo" preču vai pakalpojumu apzīmēšanai komerciālā kontekstā. Tai neesot nekāda sakara ar sabiedrību *Galileo Industries*. Tā turklāt nav aicinājusi šo sabiedrību lietot vārdu "Galileo" kā preču zīmi.

102 Saistībā ar prasītāju otro pretenziju Komisija norāda, ka tā apstrīd apgalvojumu, ka tai būtu juridisks pienākums noskaidrot, vai šāda preču zīme jau eksistē. Tas, ka tā nav to izdarījusi, vēl nenozīmējot kļūdainu rīcību.

Pirmās instances tiesas vērtējums

— Par pirmo pretenziju, kuras pamatā ir prasītājām piešķirto preču zīmju tiesību pārkāpums

103 Attiecībā uz pretenziju, ka Komisija ir pārkāpusi prasītājām piešķirto preču zīmju tiesības, ir jāatzīst, ka direktīvas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā un Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir izklāstīti noteikumi, kuru mērķis ir piešķirt tām tiesības. Šie panti faktiski var piešķirt prasītājām — ar direktīvu un Regulu Nr. 40/94 aizsargāto preču zīmju īpašniecēm — ekskluzīvas tiesības konkrētos apstākļos aizliegt jebkurai trešai personai lietot apzīmējumus, kas ir identiski vai līdzīgi to preču zīmēm.

104 Pārejot pie jautājuma par to, vai Komisija ir pietiekami raksturīgi pārkāpusi šos noteikumus un tiesības, ko tie piešķir prasītājām, ir jāatzīmē, ka šāda pārkāpuma konstatācijai ir nepieciešams, lai tiktu izpildīti visi šo noteikumu piemērošanai vajadzīgie nosacījumi.

105 Šai sakarā ir jāatgādina, pirmkārt, ka viens no šiem nosacījumiem pakļauj preču zīmes īpašnieka aizsardzību sajaukšanas iespējas esamībai, ko izraisa preču zīmju un ar attiecīgo apzīmējumu apzīmēto preču vai pakalpojumu identiskums vai līdzība.

106 Komisija varētu būt pārkāpusi direktīvas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktu un Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu tikai tad, ja prasītājas varētu konstatēt, ka tā ir lietojusi vārdu "Galileo", apzīmējot preces vai pakalpojumus, kas ir līdzīgi vai identiski precēm vai pakalpojumiem, kas apzīmēti ar prasītāju īpašumā esošajām preču zīmēm.

107 Pat ja prasītājām ir izdevies pierādīt, ka tās piedāvā daudzus pakalpojumus un preces, kas apzīmētas ar to preču zīmēm, kurās ir vārds "Galileo", tas tām tomēr nav izdevies attiecībā uz Komisijas lietoto vārdu "Galileo".

108 Prasītājas nav pierādījušas, ka Komisija ar savu projektu "Galileo" piedāvātu tās pašas preces vai pakalpojumus.

109 Savos rakstiskajos apsvērumos tās ir aprobežojušās tikai ar apgalvojumiem, ka Komisijas projekts "Galileo" bija paredzēts "potenciāliem lietotājiem", ka tas "nozīmē, ka tiks izstrādāta" specifiska programmatūra, ka ar to "paredzēts sniegt pakalpojumus" un ka Komisija, iesniegusi Kopienas preču zīmes reģistrācijas pieteikumu, "plāno lietot šo preču zīmi" preču vai pakalpojumu apzīmēšanai.

110 Atbildē uz Pirmās instances tiesas rakstisko jautājumu prasītājas skaidri atzina, ka vēl nepastāv tādas preces vai pakalpojumi, kas būtu iegūti no Komisijas projekta "Galileo" tehniskajiem rezultātiem, un ka šādas preces vai pakalpojumi vēl nav pieejami gaidāmajiem satelītnavigācijas sistēmas publiskajiem vai privātajiem lietotājiem.

111 Otrkārt, ir jāatgādina, ka direktīvas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā un Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir noteikts, ka preču zīmes īpašnieka aizsardzību pakārto arī tas, ka trešās personas veiktā attiecīgā apzīmējuma izmantošanu var kvalificēt kā "izmantošanu komercdarbības ietvaros".

112 Tādējādi preču zīmes īpašniekam nodrošina aizsardzību tikai tad, ja minētā apzīmējuma lietošana var skart preču zīmes funkcijas, proti, to būtisko funkciju, kuras mērķis ir sniegt patērētājiem garantijas par preces vai pakalpojuma izcelsmi. Tā tas ir it īpaši gadījumos, ja apzīmējuma lietošana, ko pārmet trešai personai, komerciālā kontekstā apliecina materiālu saikni starp trešās personas precēm vai pakalpojumiem un šo preču vai pakalpojumu izcelsmes uzņēmumu. Šajā sakarā ir jānoskaidro, vai attiecīgie patērētāji var interpretēt apzīmējumu, ko lietojusi trešā persona, kā tādu, kura mērķis ir apzīmēt trešās personas preču izcelsmes uzņēmumu (šajā sakarā skat. iepriekš 52. punktā minēto spriedumu lietā *Anheuser-Busch*, 59. un 60. punkts).

113 Šai gadījumā šie kritēriji nav izpildīti. Faktiski no lietas materiāliem izriet, ka Komisija vēl aizvien lieto vārdu "Galileo", tikai vispārīgi atsaucoties uz savu satelītnavigācijas projektu, īpaši uzsverot daudzās priekšrocības, ko šā projekta ekspluatācija nākotnē sniegs (skat. iepriekš 12. punktu), tomēr neradot materiālu saikni starp pētniecības, izstrādes un realizācijas posmā iegūtajām precēm vai pakalpojumiem, no vienas puses, un prasītāju piedāvātajām precēm un pakalpojumiem, no otras puses. Kas attiecas uz konkrētām satelītnavigācijas precēm un pakalpojumiem, ir zināms, ka tās šā brīža projekta attīstības posmā vēl neeksistē (skat. iepriekš 110. punktu).

114 Šai sakarā ir jāatzīmē, ka apzīmējumu uzskata par lietotu komerciālā kontekstā tad, kad tas izmantots saistībā ar komercdarbību peļņas nolūkos (skat. iepriekš 36. punktā minēto spriedumu lietā *Travelex Global and Financial Services* un *Interpayment Services*/Komisija, 93. punkts un tajā minētā judikatūra).

115 Šeit jāatzīst, ka Komisija uzsver, ka projektam būs komerciāls raksturs. Tā dara visu iespējamo, lai šis projekts sāktu darboties un lai satelītnavigācijas pakalpojumi tiktu piedāvāti pēc paredzētā grafika, jo projekta pastāvēšanas mērķis ir tieši tā saimnieciskā ekspluatācija.

116 Tomēr nevar neatzīt, ka Komisijas uzdevums ir tikai satelītnavigācijas projekta darbības uzsākšana, sniedzot "Eiropas atbildi" ASV sistēmai *GPS* un Krievijas sistēmai *Glonass*, finansiāls atbalsts projekta izpētes, izstrādes un realizācijas posmā, kā arī turpmākas saimnieciskās ekspluatācijas pamata izstrāde, Komisijai tai skaitā piedaloties kopuzņēmumā "Galileo" un publicējot uzaicinājumus iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā, kuru mērķis ir integrēt projektu "Galileo" jau esošajās navigācijas sistēmās.

117 Šādi darbojoties, Komisija neveic saimniecisku darbību, jo tā nepiedāvā tirgum ne preces, ne pakalpojumus. Lietojot vārdu "Galileo" projekta izpētes, izstrādes un realizācijas posmā, kas ir pirms konkrētās saimnieciskās ekspluatācijas posma, Komisija neparedz iegūt sev ekonomiskas priekšrocības attiecībā pret citiem tirgus dalībniekiem, jo šai jomā tai nav tirgus dalībnieku, ar kuriem tā konkurētu. Pretēji prasītāju apgalvojumam šai kontekstā nošķirt projekta "Galileo" saimnieciskās ekspluatācijas posmu no iepriekšējiem posmiem nenozīmē izdarīt mākslīgu nošķirumu.

118 No tā izriet, ka prasītājas nav arī pierādījušas, ka tas, ka Komisija lieto vārdu "Galileo", skar minēto preču zīmju funkcijas vai notiek "komerciālā kontekstā" direktīvas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta un Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

119 Šim secinājumam nav pretrunā apstāklis, ka Komisija ir iesniegusi ITSB pieteikumu reģistrēt Kopienas preču zīmi savam projektam "Galileo", kas attiektos uz "pētniecības un izstrādes pakalpojumiem satelītnavigācijas jomā", un ka tā ir iesniegusi attiecīgo emblēmu Starptautiskajā Intelektuālā īpašuma organizācijā (skat. iepriekš 14. un 16. punktu).

120 Lai gan šāda rīcība var liecināt par nodomu veikt darbības komerciālā kontekstā, tomēr šai konkrētajā lietā tā tas nav tiktāl, ciktāl Komisijas rīcība nepārsniedz lomu, kuru tā līdz pat šai dienai ir uzņēmusies satelītnavigācijas projektā un saistībā ar vārda "Galileo" lietojumu (skat. iepriekš 113., 116. un 117. punktu).

121 Ciktāl prasītājas iebilst, ka Komisija, visticamāk, lietos šo paredzēto Kopienas preču zīmi satelītnavigācijas sistēmu uzņēmumu–koncesionāru labā, vai nu nododot tiem šo zīmi, vai piešķirot licences, šie iebildumi ir uzskatāmi par vienkāršām spekulācijām, kam nav lielākas nozīmes par Komisijas apliecinājumu, ka preču zīmes pieteikums iesniegts tikai pagaidām, lai nepieļautu vārda "Galileo" piesavināšanos no kāda privātuzņēmuma puses, kas tādējādi nepamatoti gūtu labumu no tā reputācijas.

122 Faktiski prasītājas pauž tikai bažas par to, ka Komisija varētu piešķirt savas preču zīmes priekšrocības privātuzņēmumiem, kad šī preču zīme būs reģistrēta ITSB. Tā kā šī reģistrācija vēl nav notikusi, Komisija šobrīd vēl nevar izmantot šo preču zīmi.

Prasītājas faktiski ir iesniegušas prasību ITSB, ceļot iebildumus pret šo reģistrāciju (skat. iepriekš 15. punktu), un šai prasībai ir paliekošas sekas saskaņā ar Regulas Nr. 40/94 57. panta 1. punktu. Ņemot vērā apstākli, ka pastāv iespējas vērsties tiesā arī pret kompetentās ITSB Apelāciju padomes lēmumu nākotnē, šobrīd nav iespējams noteikt, vai Komisijas iesniegtais preču zīmes reģistrācijas pieteikums beigu beigās tiks pieņemts.

123 Kopienu tiesa atlīdzību lietās patiešām ir pilnvarota likt atbildētājai iestādei samaksāt noteiktu naudas summu vai atzīt tās atbildību, pat ja kaitējums vēl nav precīzi skaitliski aprēķināms, ja vien ir runa par drīzu un pietiekami droši paredzamu kaitējumu, tādējādi novēršot būtiskāku kaitējumu, tiklīdz ir zināms šī kaitējuma cēlonis (Tiesas 1976. gada 2. jūnija spriedums apvienotajās lietās no 56/74 līdz 60/74 *Kampffmeyer* u.c./Komisija un Padome, *Recueil*, 711. lpp., 6. punkts, un 1987. gada 14. janvāra spriedums lietā 281/84 *Zuckerfabrik Bedburg*/Komisija un Padome, *Recueil*, 49. lpp., 14. punkts).

124 Tomēr ir jāatzīmē, ka, lai gan šī judikatūra ļauj tiesai apmierināt prasību pēc atlīdzības, pat ja šis kaitējums nav aprēķināts skaitliski, tā neļauj notiesāt iestādi, ja nav iepriekš konstatēts, ka šī iestāde patiešām ir pietiekami pārkāpusi kādu tiesību akta noteikumu, kura mērķis ir piešķirt prasītājam tiesības.

125 Lai nospriestu, ka Komisija ir vainojama saskaņā ar EKL 288. panta otro daļu, nepietiek, ja prasītājas tikai apgalvo, ka pastāv risks, ka šī iestāde turpmāk varētu pārkāpt tiesības, ko tām piešķir direktīvas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts un Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakšpunkts, ja tā komerciālā kontekstā lietos vārdu "Galileo" saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, uz kuriem attiecas prasītāju preču zīmes. Prasītājas nav pierādījušas, ka, šobrīd lietojot vārdu "Galileo" kā sava projekta apzīmējumu, Komisija noteikti nākotnē pārkāps to tiesības.

126 No iepriekš minētā izriet, ka tas, ka Komisija pati lieto vārdu "Galileo", apzīmējot ar to savu satelītnavigācijas projektu, vēl nenozīmē, ka ir izpildīti visi direktīvas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta un Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakšpunkta piemērošanas nosacījumi.

127 Līdz ar to Komisija ar savu rīcību nav pārkāpusi tiesības, ko prasītājām piešķir direktīvas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts un Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakšpunkts.

128 Prasītājas vēl apgalvo, ka Komisija līdz pat šai dienai veicina un pamudina privātuzņēmumus, kurus interesē Komisijas projekta ekspluatācija, lietot vārdu "Galileo" komercnolūkos, respektīvi, saistībā ar precēm un pakalpojumiem. Šai sakarā tie atsaucas uz apmēram desmit prāvām, kurās uzņēmumi tiesājušies gan valstu tiesās, gan ITSB (skat. iepriekš 19.–21. punktu). Prasītājuprāt, šiem uzņēmumiem bijis obligāti jālieto šis vārds komerciālā kontekstā, lai nodrošinātu konsekvenci starp savu darbību un Komisijas uzsākto projektu. Līdz ar to apstāklī, ka vārds "Galileo" tiek lietots privātajā sektorā, esot vainojama Komisija.

129 Šeit jāatgādina, ka tikai rīcība vai darbības, kuras attiecināmas uz kādu Kopienas iestādi vai veidojumu, var radīt Kopienas ārpuslīgumisko atbildību (šajā sakarā skat. Tiesas 1985. gada 10. jūlija spriedumu lietā 118/83 *CMC* u.c./Komisija, *Recueil*, 2325. lpp., 31. punkts, un 2004. gada 23. marta spriedumu lietā C-234/02 P *Médiateur/Lamberts*, *Recueil*, I-2803. lpp., 59. punkts).

130 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru apgalvotajam kaitējumam ir pietiekami tieši jāizriet no rīcības, pret kuru ir celti iebildumi, t.i., šai rīcībai ir jābūt galvenajam kaitējuma cēlonim (Pirmās instances tiesas 2000. gada 12. decembra rīkojums lietā T-201/99 *Royal Olympic Cruises* u.c./Padome un Komisija, *Recueil*, II-4005. lpp., 26. punkts un tajā minētā judikatūra, šis rīkojums apelācijas kārtībā apstiprināts ar Tiesas

2002. gada 15. janvāra rīkojumu lietā C-49/01 P *Royal Olympic Cruises* u.c./Padome un Komisija, Krājumā nav publicēts). Kopienai turklāt nav jāsniedz atlīdzība par jebkādām pat netiešām nelabvēlīgām sekām, kas rodas saistībā ar tās iestāžu rīcību (šajā sakarā skat. Tiesas 1979. gada 4. oktobra spriedumu apvienotajās lietās 64/76 un 113/76, 167/78 un 239/78, 27/79, 28/79 un 45/79 *Dumortier frères* u.c./Padome, *Recueil*, 3091. lpp., 21. punkts).

131 Šai lietā Komisija patiešām ir izvēlējusies vārdu "Galileo" Eiropas satelītnavigācijas projekta apzīmēšanai. Patiesībai atbilst arī tas, ka Komisijai noteikti vajadzēja apzināties to, ka uzņēmumi, kas vēlas šo projektu saimnieciski ekspluatēt, gribēs izmantot šo vārdu, lai gūtu labumu gan no Komisijas, gan projekta reputācijas.

132 Tomēr vienlīdz patiesībai atbilst tas, ka šie uzņēmumi, lietojot minēto vārdu saistībā ar savu saimniecisko darbību, ir izdarījuši autonomu izvēli.

133 Faktiski prasītājas, no vienas puses, nav pierādījušas, ka Komisija ir uzlikusi minētajiem uzņēmumiem pienākumu lietot šo vārdu vai ka tā, vienojusies ar tiem, būtu aktīvi veicinājusi šādu rīcību. No otras puses, tās pat nav apgalvojušas, ka starp minētajiem uzņēmumiem un Komisiju pastāvētu kāda organiska vai funkcionāla saikne vai ka Komisija tos kontrolētu, tieši vai netieši iejaucoties to pārvaldē. Visbeidzot, nekas neļauj izdarīt pieņēmumu, ka, sākumā izvēlējusies šo vārdu "Galileo", Komisija būtu veicinājusi to, ka ieinteresētie uzņēmumi obligāti sekos tās piemēram, apgalvojot, ka pretējā gadījumā tiktu "likta uz spēles" visa projekta ekonomiskā veiksme.

134 Pieņemot, ka uzņēmumi pārzina Kopienas tiesību aktus un preču zīmju tiesību aktus, šķiet, ir pamatoti uzskatīt, ka tieši šie uzņēmumi pēc attiecīgajām tiesību normām arī būtu saucami pie atbildības par savām darbībām tirgū tiktāl, ciktāl tie ir izšķīrušies par labu vārda "Galileo" lietojumam saistībā ar savu saimniecisko darbību.

135 No tā izriet, ka tieši šo uzņēmumu izvēle ir uzskatāma par potenciālā kaitējuma tiešo pamatcēloni, jo Komisijas iespējamā dalība šī kaitējuma radīšanā ir pārāk netieša, lai atbildību, kas gulstas uz attiecīgajiem uzņēmumiem, varētu novelt uz Komisiju.

136 Līdz ar to pretenzijas par prasītājām piešķirto preču zīmju tiesību pārkāpumu ir noraidāmas.

— Par otro pretenziju, kuras pamatā ir apgalvojums, ka Komisija pret prasītājām ir izturējusies nolaidīgi

137 Saistībā ar pretenzijām, ka Komisija ir rīkojusies nolaidīgi, neveicot attiecīgu izpēti preču zīmju jomā, ir jāatzīmē, ka Kopienu iestāžu nolaidība rada Kopienas atbildību tikai tiktāl, ciktāl iestādes ir pārkāpušas tādu tiesisku pienākumu rīkoties, kas izriet no kāda Kopienas tiesību akta (skat. iepriekš 36. punktā norādīto spriedumu lietā *Travelex Global and Financial Services* un *Interpayment Services*/Komisija, 143. punkts un tajā minētā judikatūra).

138 Šai gadījumā prasītājas nav norādījušas, saskaņā ar kādu Kopienas tiesību aktu Komisijai būtu iepriekš jāpārbauda, vai vārds "Galileo" nav lietots kā preču zīme. Turklāt, tā kā Komisija, lietojot šo vārdu sava satelītnavigācijas projekta apzīmēšanai, nav pārkāpusi prasītājām piešķirtās preču zīmes tiesības, tas, ka atbildētāja iestāde nav iepriekš izpētījusi, vai vārds "Galileo" nav lietots kā preču zīme, nav uzskatāms par nolaidību.

139 No tā izriet, ka prasītājas nav pierādījušas, ka Komisija šai sakarā ir rīkojusies pretlikumīgi.

140 Līdz ar to pretenzijas par Komisijas nolaidīgo rīcību pret prasītājām arī ir noraidāmas.

— Secinājumi

141 Tā kā nav konstatētas nedz pretlikumības Komisijas rīcībā, pret kuru ir vērsti pārmetumi, nedz arī ir konstatēta pietiekami tieša cēloņsakarība starp šo rīcību un kaitējumu, uz ko atsaucas prasītājas, nosacījumi, kuros iestājas Kopienas ārpuslīgumiskā atbildība, nav izpildīti.

142 Šādos apstākļos prasītāju prasība pēc atlīdzības, kuras pamatā ir šī atbildības forma, ir jānoraida.

Par Komisijas atbildību par likumīgu rīcību

143 Prasītājas uzskata, ka Komisija ir atbildīga arī par likumīgu rīcību. Šīs lietas kontekstā vārda "Galileo" lietojums esot skāris un skaršot to tiesības absolūti unikālā veidā, jo šie esot vienīgie uzņēmumi, kuru tiesības ir skāris minētais projekts (neparasts kaitējums). Turklāt tas, ka šie uzņēmumi darbojas īpašā ekonomikas nozarē, nebūt nenozīmē, ka tiem būtu jārēķinās ar lielāku risku, ka to preču zīmes tiesības varētu pārkāpt kāda valsts iestāde, nosaucot kādu projektu kādā vārdā, lai gan tā būtu varējusi itin viegli izvairīties no šāda riska (īpašs kaitējums). Turklāt Komisijas

nepārdomāto izvēli lietot vārdu "Galileo" neattaisno nekādas sabiedrības intereses vai ekonomiski apsvērumi (pamatojuma trūkums).

144 Šeit jānorāda, ka dažos gadījumos, kad, tāpat kā arī šai lietā, nav pierādīts, ka Kopienu iestādes būtu rīkojušās pretlikumīgi, no tā neizriet, ka uzņēmumi, kuri uzskata, ka tiem ar šo rīcību ir nodarīts kaitējums, nekādā gadījumā nevarētu saņemt atlīdzību, balstoties uz Kopienas ārpuslīgumiskās atbildības pamatu (šajā sakarā skat. Tiesas 1987. gada 29. septembra spriedumu lietā 81/86 *De Boer Buizen*/Padome un Komisija, *Recueil*, 3677. lpp., 17. punkts).

145 Būtībā EKL 288. panta otrajā daļā ir norādīts, ka Kopienai "saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām", ir pienākums atlīdzināt jebkādu kaitējumu, ko nodarījušas Kopienu iestādes, tādējādi neierobežojot šos principus vienīgi ar Kopienas ārpuslīgumisko atbildību saistībā ar minēto iestāžu pretlikumīgu rīcību.

146 Tātad arī valstu ārpuslīgumiskās atbildības normas ļauj privātpersonām vērsties tiesā un īpašās jomās un saskaņā ar īpašiem noteikumiem panākt pilnu vai daļēju atlīdzības izmaksu par konkrētiem kaitējuma veidiem, pat ja kaitējuma nodarītājs nav rīkojies pretlikumīgi.

147 Ja kaitējumu ir radījusi tāda Kopienu iestāžu rīcība, kuras pretlikumīgums nav pierādīts, Kopienas ārpuslīgumiskā atbildība var rasties tad, ja ir kumulatīvi izpildīti nosacījumi saistībā ar kaitējuma esamību, cēloņsakarību starp šo kaitējumu un Kopienu iestāžu rīcību, kā arī šī kaitējuma neparasto un īpašo raksturu (Tiesas

2000. gada 15. jūnija spriedums lietā C-237/98 P *Dorsch Consult*/Padome un Komisija, *Recueil*, I-4549. lpp., 19. punkts).

148 Attiecībā uz kaitējumu, kas var rasties tirgus dalībniekiem sakarā ar Kopienu iestāžu darbību, kaitējums ir neparasts, ja tas pārsniedz parasto komercrisku, kas raksturīgs darbībām attiecīgajā nozarē (iepriekš 80. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Afrikanische Frucht-Compagnie* un *Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert*/Padome un Komisija, 151. punkts un tajā minētā judikatūra).

149 Pat ja šai lietā prasītājām izdotos pierādīt, ka tām ir nodarīts reāls kaitējums, jo Komisija ir lietojusi vārdu "Galileo", šo kaitējumu nevarētu uzskatīt par tādu, kas pārsniedz parasto risku, kas prasītājiem rodas, lietojot šo pašu vārdu saistībā ar savām preču zīmēm.

150 Izvēloties apzīmēt ar vārdu "Galileo" savas preču zīmes, preces un pakalpojumus, prasītājas nevarēja nezināt, ka to iedvesmas avots ir Pizā 1564. gadā dzimušais slavenais itāļu matemātiķis, fiziķis un astronoms, kurš ir viens no slavenākajiem kultūras un zinātnes darbiniekiem Eiropas vēsturē. Līdz ar to prasītājas apzināti uzņēmās risku, ka kāds cits, šai gadījumā Komisija, varētu likumīgi, t.i., nepārkāpjot to preču zīmes tiesības, šai slavenajā vārdā nosaukt pētniecības programmu satelītnavigācijas jomā. Turklāt 1989. gadā *National Aeronautics and Space Administration (NASA)* (ASV Aeronautikas un kosmosa administrācija) jau bija izvēlējusies vārdu "Galileo" kādai kosmosa misijai, konkrēti, nosūtot novērojumu pavadoni uz Jupiteru.

151 Šais apstākļos nevar uzskatīt, ka prasītāju apgalvotais ciestais kaitējums būtu neparasts.

152 Šāds konstatējums ir pietiekams, lai izslēgtu jebkādas tiesības uz atlīdzību šai aspektā, līdz ar to Pirmās instances tiesai nav jāspriež par apgalvotā kaitējuma īpašā rakstura nosacījumu.

153 No tā izriet, ka prasītāju prasījums pēc atlīdzības, kura pamatā ir Kopienas ārpuslīgumiskā atbildība, nepastāvot pretlikumīgai tās iestāžu rīcībai, arī ir noraidāms.

154 No visa iepriekš minētā izriet, ka prasība ir jānoraida pilnībā.

Par tiesāšanās izdevumiem

155 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

156 Tā kā prasītājām spriedums ir nelabvēlīgs, tām papildus saviem izdevumiem jāatlīdzina arī Komisijas izdevumi atbilstoši atbildētājas iestādes prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) prasītājas atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Pirrung Meij Forwood

Pelikánová Papasavvas

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2006. gada 10. maijā.

Sekretārs — Priekšsēdētājs

E. Coulon — J. Pirrung

Satura rādītājs

Prāvas rašanās fakti ..... II - 1298

1. Prasītāju lietotais vārds "Galileo" ..... II - 1298

2. Komisijas lietotais vārds "Galileo" ..... II - 1300

3. Komisijas iesniegtais pieteikums reģistrēt Kopienas preču zīmi ..... II - 1303

4. Sarakste starp prasītājām un Komisiju ..... II - 1304

5. Prasītāju šajā lietā paralēli celtā prasība tiesā un administratīvais process ..... II - 1305

Process un lietas dalībnieku prasījumi ..... II - 1306

Juridiskais pamatojums ..... II - 1308

1. Par pieņemamību ..... II - 1308

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 1308

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 1310

Par prasības skaidrības un precizitātes kritēriju ..... II - 1310

— Par valsts preču zīmēm, par preču zīmēm ar iedarbību Kopienā un ārpuskopienas preču zīmēm ..... II - 1311

— Preču zīmju reputācija ..... II - 1313

— Kopienas preču zīmes ..... II - 1313

— Uzņēmumu nosaukumi, komercnosaukumi un domēna vārdi ..... II - 1314

Par prasījumiem, kuru mērķis ir panākt, lai Komisija pārtrauc savu kļūdaino rīcību ..... II - 1317

Secinājums ..... II - 1320

2. Par lietas būtību ..... II - 1321

Par Komisijas atbildību par pretlikumīgu rīcību ..... II - 1321

Ievada apsvērumi ..... II - 1321

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 1322

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 1327

— Par pirmo pretenziju, kuras pamatā ir prasītājām piešķirto preču zīmju tiesību pārkāpums ..... II - 1327

— Par otro pretenziju, kuras pamatā ir apgalvojums, ka Komisija pret prasītājām ir izturējusies nolaidīgi ..... II - 1335

— Secinājumi ..... II - 1336

Par Komisijas atbildību par likumīgu rīcību ..... II - 1336

Par tiesāšanās izdevumiem ..... II - 1339